

Sygn. akt III Ca 188/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Gabriela Sobczyk

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2019 r. w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w T.

przeciwko L. D.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 30 października 2017 r., sygn. akt II C 2351/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że:

a) **zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1184,69 zł (tysiąc sto osiemdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt dziewięć groszy) z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 31 stycznia 2017r. do 13 sierpnia 2019r. wynoszącymi za ten okres 420,32 zł (czterysta dwadzieścia złotych trzydzieści dwa grosze), z tym że kwotę tą rozkłada na 7 miesięcznych rat płatnych do dnia 20 każdego miesiąca począwszy od 20 sierpnia 2019r.:**

- 4 (czterech) ratach w wysokości po 236,93 zł (dwieście trzydzieści sześć złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze)

- 5 (piątej) racie w wysokości 236,97zł (dwieście trzydzieści sześć złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy)

z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat od pierwszej do piątej

- 6 i 7 (szóstej i siódmej) racie w wysokości po 210,16 zł (dwieście dziesięć złotych szesnaście groszy);

b) **oddala powództwo w pozostałej części;**

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółki Akcyjnej w T. wniosła o zasądzenie od pozwanego L. D. na swoją rzecz kwoty 1217,69 zł z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 31 stycznia 2017r. do dnia zapłaty od dnia wniesienia powództwa oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że 28 kwietnia 2016r. została pomiędzy stronami zawarta umowa pożyczki., na podstawie której pozwanemu powódka udzieliła pożyczki w kwocie 1340zł. Prowizja zgodnie z umową wyniosła 240zł, a opłata przygotowawcza i opłata za dostarczenie pożyczki do domu – 100zł. Za obsługę pożyczki w domu należna była opłata 150zł. Pozwany zobowiązał się do spłaty kwoty (...),89zł w 10 miesięcznych ratach po 154,59 zł każda, z tym że ostatnia 154,58 zł począwszy od 2.06.2017r. Pozwanemu wypłacono 1000 zł. Pozwany nie wywiązał się z warunków spłaty, w związku z czym po uprzednim wezwaniu umowę wypowiedziano pismem z 2.12.2016r, a należność pozostała do zapłaty wynosi 1217,69 zł. Powód domagał się od pozwanego w ramach tej kwoty następujących kwot wynikających z umowy pożyczki: kwota wartości pożyczki brutto – 1.079,95 zł; opłaty za obsługę w domu 75 zł; odsetek z umowy – 29,74 zł; odsetek za opóźnienie – 33 zł. Żądanie odsetek powód oparł na art. 481§2kc.

W dniu 16 marca 2017r. wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. W sprzeciwie od tego nakazu pozwany zaskarżył nakaz w całości, zarzucił niewykazanie przez powoda umocowania osoby, która jego imieniem podpisała umowę, a zatem nieważność umowy, zarzucił, że procedury obowiązujące u powoda są sprzeczne z ustawą o kredycie konsumenckim oraz zarzucił, że nie były podejmowane pomiędzy stronami próby pozasądowego rozwiązania sporu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w G. zasądził od pozwanego na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej w T. 1217,69 zł z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 31 stycznia 2017r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki 317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany L. D. w dniu 28 kwietnia 2016 roku zawarł z powodem – (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w T. umowę pożyczki gotówkowej numer (...). Przy zawieraniu umowy pożyczki, powoda reprezentowała na podstawie pełnomocnictwa E. G.. Zgodnie z punktem 2 umowy, powód udzielił pozwanemu pożyczki gotówkowej na następujących warunkach:

- pożyczka brutto w wysokości 1.340 zł, w tym prowizja w kwocie 240 zł oraz opłata przygotowawcza w wysokości 50 zł oraz opłata za dostarczanie pożyczki do domu wysokości 50 zł, razem 100 zł;
- roczna stopa oprocentowania pożyczki – 9 %;
- rzeczywista roczna stopa oprocentowania ((...)) 175,70 %;
- odsetki od pożyczki w okresie spłaty 55,89 zł;
- opłata za obsługę pożyczki w domu 150 zł;
- łączna kwota kosztów związanych z pożyczką – 545,89 zł;
- kwota do wypłaty (całkowita kwota pożyczki) – 1.000 zł;
- razem zadłużenie do spłaty 1.545,89.

Zgodnie z punktem 3 umowy, pozwany zobowiązał się spłacić zadłużenie w następujący sposób: prowizję wraz z opłatą przygotowawczą i opłatą za dostarczenie pożyczki do domu oświadczył, że spłaca w chwili zawarcia umowy, wyrażając zgodę na pomniejszenie pożyczki brutto o te opłaty (punkt 3.1); kwotę zadłużenia do spłaty w wysokości 1.545,89 zł zobowiązał się spłacić w 10 miesięcznych ratach, 9 rat w wysokości 154,59 zł każda rata oraz ostatnia 10 rata w wysokości 154,58 zł, począwszy od dnia 2 czerwca 2016 roku, z terminem płatności każdej kolejnej raty

do 2 dnia każdego kolejnego miesiąca (punkt 3.2). Zgodnie z punktem 4 umowy, powód przekazał pozwanemu, poprzez swojego przedstawiciela kwotę pożyczki brutto, pomniejszoną o prowizję oraz opłatę przygotowawczą i opłatę za dostarczenie pożyczki do domu jednorazowo, w miejscu zamieszkania pozwanego, przy podpisaniu niniejszej umowy. Pozwany podpisując umowę pożyczki potwierdził otrzymanie tej kwoty w gotówce. Zgodnie z punktem 5 umowy, powód zobowiązał się do pełnej obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania pozwanego, poprzez odbiór za pośrednictwem przedstawiciela rat pożyczki w miejscu zamieszkania pozwanego w terminach określonych w umowie. Za obsługę w miejscu zamieszkania pozwanego, powód pobiera opłatę za obsługę w domu wysokości 15 zł miesięcznie, niezależnie od wysokości udzielonej pożyczki. Opłatę za obsługę pożyczki w domu stanowi iloczyn kwoty 15 zł i miesięcy, na które została udzielona pożyczka. Zgodnie z punktem 6 umowy, pozwany podpisując umowę wyraził zgodę na wizyty przedstawiciela lub innej upoważnionej osoby w miejscu zamieszkania czy czasowego pobytu. Zgodnie z punktem 7 umowy, pozwany zobowiązał się do spłaty kwoty udzielonej pożyczki brutto. Zgodnie z punktem 17 umowy w przypadku opóźnienia w spłacie rat pożyczki, powód ma prawo do naliczania dodatkowych odsetek za opóźnienie od niespłaconych w terminie wartości pożyczki brutto oraz należnej opłaty za obsługę w domu – w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie określonych w art. 481 § 2 k.c. Zgodnie z punktem 18 umowy w przypadku opóźnienia w spłacie rat pożyczki lub zaprzestania w spłacie spłaty zadłużenia wynikającego z umowy, powód miał prawo wysłać do pozwanego korespondencję zaległościową – upomnienie, wezwanie do zapłaty. Upomnienie wysyłane jest listem zwykłym, wezwanie do zapłaty listem poleconym, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Zgodnie z punktem 19 umowy, w przypadku uchybienia terminom określonym w umowie, powód miał prawo umowę wypowiedzieć. W takim wypadku umowa rozwiązuje się w terminie 30 dni od daty doręczenia wypowiedzenia. W takim też terminie pozwany zobowiązany był do spłaty całego zadłużenia wynikającego z umowy. Wypowiedzenie wysyłane zostało do pożyczkobiorcy listem poleconym, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Zgodnie z punktem 20 umowy, w przypadku braku zapłaty w terminie określonym w punkcie poprzedzającym, pożyczkodawca ma prawo dochodzić zapłaty na drodze sądowej lub pozasądowej.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany wbrew postanowieniom umowy, nie spłacał zadłużenia, dlatego pismem z dnia 26 września 2016 roku powód wezwał go do spłaty zadłużenia, wynikającego z umowy pożyczki z dnia 28 kwietnia 2016 roku numer (...). Do dnia wysłania wezwania pozwany dokonał wpłaty kwoty 310 zł. Pozwany odebrał skierowane do niego wezwanie do zapłaty w dniu 7 października 2016 roku. W związku z zaległościami w spłacie rat udzielonej pozwanemu pożyczki gotówkowej, pismem z dnia 2 grudnia 2016 roku, powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki z dnia 28 kwietnia 2016 roku numer (...), jednocześnie zakreślając pozwanemu termin 30 dni, w którym miał możliwość spłacić zobowiązanie. Pozwany odebrał skierowane do niego wypowiedzenie w dniu 9 grudnia 2016 roku.

Do dnia wystąpienia z powództwem pozwany dokonał wpłaty w kwocie 310 zł, która została rozliczona jako spłata pożyczki brutto w kwocie 260,05 zł, spłata opłaty za obsługę w domu w kwocie 30 zł, spłata odsetek z umowy w kwocie 19,95 zł.

Sąd Rejonowy w tak ustalonym stanie faktycznym uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie. Wskazał, że pozwany nie kwestionował faktu zawarcia umowy pożyczki z dnia 28 kwietnia 2016 roku, wskazał jednak na nieważność tej umowy z uwagi na to, że imieniu powoda umowę zawierała E. G., nie figurująca w krak=jpowym rejestrze sądowym powódki. Następnie podał, że wypowiedzenie umowy pożyczki było nieuprawnione, na pewno przedczesne.

Sąd Rejonowy wskazał, że podstawą prawną rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest art. 720 i następne kodeksu cywilnego oraz przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1497 ze zm.). Odnosząc się do zarzutu nieważności umowy, Sąd Rejonowy uznał go za chybiony. Przy zawarciu umowy pożyczki powódka była reprezentowaną przez E. G. działającej w charakterze pełnomocnika (...) Spółki Akcyjnej, co wprost wynika z samej umowy pożyczki (punkt 1 umowy). Sąd Rejonowy w tym zakresie przywołał art. 6 k.c., wskazując że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Uznał, że E. G. zawierając umowę pożyczki z pozwanym w dniu 28 kwietnia 2016 roku była osobą reprezentującą powoda na podstawie pełnomocnictwa i wówczas pozwany tego faktu nie kwestionował. Zatem umowa pożyczki doszła do skutku, a pozwany otrzymał kwotę wynikającą z umowy pożyczki. Ponadto wskazał, że powódka zgodnie z zawartą z pozwanym

umową, po tym jak nie spłacał należności, wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia pismem z dnia 26 września 2016 roku a wobec braku spłaty przez pozwanego zobowiązania, wypowiedział mu umowę pismem z dnia 2 grudnia 2016 roku. Wymienioną korespondencję, pozwany odebrał osobiście. Sąd rejonowy uznał, że w świetle powołanych powyżej okoliczności brak jest podstaw do przychylenia się do stanowiska pozwanego o nieważności umowy czy braku próby podjęcia przez powoda pozasądowego rozwiązania sporu.

Sąd Rejonowy wskazał następnie, że do czasu wniesienia pozwu do sądu, pozwany wpłacił na rzecz powoda należność w kwocie 310 zł tytułem spłaty zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki z dnia 28 kwietnia 2016 roku. Ta kwota została rozliczona w następujący sposób: 260,05 zł – jako spłata pożyczki brutto; 30 zł jako spłata opłaty za obsługę w domu i 19,95 zł jako spłata odsetek z umowy. Sąd Rejonowy wskazał, że powód wbrew twierdzeniom pozwanego przy naliczaniu należnej od pozwanego kwoty zastosował przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1497 ze zm.). W ocenie Sądu I instancji naliczenie prowizji/ opłat operacyjnych nie może być ocenione jako niezgodne z zasadami współżycia społecznego. Ustawodawca wprost przewiduje naliczenie innych niż odsetki kosztów ponoszonych przez konsumenta w związku z umową określonych zbiorczo jako „pozaodsetkowe koszty kredytu” (art. 5 ust. 6a ustawy o kredycie konsumenckim). Wprost przewidział dopuszczalność pobierania prowizji w regulacji art. 5 pkt 6 ppkt a ustawy, który do całkowitych kosztów kredytu zalicza m.in. „odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże”. Przywołał ponadto art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, gdzie określono maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, zawierając w nim wzór do ich wyliczenia. Nadto wskazał, że w ust. 2 art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim przewidziane zostało dodatkowe zastrzeżenie, że pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Wskazał, że wyliczona zgodnie z wzorem w ww. przepisie maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu w rozpoznawanej sprawie wynosiła około 500 zł. Opłata ta mieściła się zatem w granicach przewidzianych dla maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu obliczonych w sposób zawarty w tym przepisie. W ocenie Sądu I instancji w niniejszej sprawie kosztów pozaodsetkowych nie można uznać za nadmiernie wygórowane, godzące w interesy pożyczkobiorcy czy też niezgodne z zasadami współżycia społecznego, jako że wprost mieściły się one w wymiarze uznawanym przez prawodawcę za dopuszczalny i zgodny z prawem. Sąd I instancji nie dostrzegł ponadto w umowie pożyczki klauzul abuzywnych.

Z tych przyczyn uwzględnił on powództwo, a o odsetkach orzeczono na mocy art. 481 k.c. i art. 482 k.c. Sąd zasądził odsetki umowne w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia 31 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty, co było zgodne z żądaniem pozwu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. Zarzucił, że wydając wyrok sąd rejonowy nieprawidłowo zastosował przepisy prawa m jak też dokonał błędnych ustaleń faktycznych oraz błędnej oceny dowodów. Zarzucił, że nie został rozpoznany przez Sąd wniosek pozwanego o rozpoznanie niniejszej sprawy łącznie ze sprawą II C 3221/17. Zarzucił nadto, że Sąd nie odniósł się do podnoszonego przez pozwanego zarzutu nieważności umowy. W tym zakresie dał wiarę pełnomocnikowi powoda. Zarzucił też nie odniesienie się do kwestii braku podjęcia próby ugodowego zakończenia sporu. Wskazał też, że sąd nie odniósł się do zarzutów zawyżenia przedmiotu sporu i zasądzenie nieudokumentowanych wysokich kosztów. Podniósł też że pomiędzy stronami doszło do sprzecznej oceny co do zgodności postanowień umowy z zasadami współżycia społecznego, a Sąd tej sprzeczności nie rozstrzygnął. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Na rozprawie pozwany w razie nieuwzględnienia jego apelacji wniósł o rozłożenie należności na raty, a pozwany co do zasady nie sprzeciwił się temu, wskazując jednak że domaga się uwzględnienia całej kwoty zasądzonej w zaskarżonym wyroku. Wskazał ponadto, że rat powinno być mniej niż 10. Na potrzeby tego wniosku pozwany wskazał, że nie stać go na jednorazową spłatę z uwagi na wysokość dochodu wynikającego ze złożonego w aktach oświadczenia o stanie

rodzinnym i majątkowym. Wskazał, że nie ma nikogo na utrzymaniu, przeszedł wypadek, wymagający prowadzenia rehabilitacji barku, posiada też inne zobowiązania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja odniosła skutek, lecz tylko w niewielkim zakresie. Dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne są prawidłowe, Sąd odwoławczy w pełni je podziela.

Nie są zasadne zarzuty apelacji dotyczące nieważności umowy. Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena umocowania E. G. do zawarcia umowy w imieniu powoda jest prawidłowa, a dodatkowo znajduje ona potwierdzenie w złożonym pozwie i pismach procesowych powódki, w których potwierdziła ona okoliczność działania ww. osoby w jej imieniu. Wskazać należy, że zgodnie z art. 103§1 kc, jeżeli zawierający umowę jako pełnomocnik nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Wymianę pism w niniejszej sprawie można potraktować jako potwierdzenie czynności E. G. działających imieniem powódki dokonane w trybie art. 103§2kc, ma ono skutek od początku- tj od dnia zawarcia umowy. Tym samym niezależnie od tego, czy w dacie zawarcia umowy E. G. posiadała odpowiednie pełnomocnictwo, zawarta przez strony umowa na skutek potwierdzenia jej czynności jest ważna.

Nie ma znaczenia dla oceny prawidłowości wyroku kwestia nierozpoznania wniosku pozwanego o połączenie spraw, tym bardziej że do niniejszej sprawy wniosku takiego nie dołączono. Podobnie prawidłowa jest dokonana przez sąd rejonowy ocena bezzasadności zarzutu pozwanego o braku próby polubownego rozwiązania sporu. Przedprocesowe przesłanie pisma wskazującego na istniejącą zaległość i wzywające do jej uiszczenia a następnie wypowiadającego umowę miało w sprawie miejsce. Brak późniejszych pism nie mógł rzutować na kwestię zasadności żądania pozwu, a w okolicznościach sprawy – także na kwestię kosztów postępowania, skoro pozwany nie uznał żądania, a kwestionował je.

Nie jest także zasadny zarzut niezgodności postanowień umowy z przepisami prawa o kredycie konsumenckim. Umowa niniejsza zawarta została w dniu 28 kwietnia 2016r., a zatem po wejściu w życie w dniu 11 marca 2016r. zmiany ustawy o kredycie konsumenckim wprowadzającej do jej treści art. 36 a ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (dz. U. z 2014 poz. 1497 z późn. zm.). Zgodnie z wzorem zawartym w art. 36a ust.1 ustawy, maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu – w przypadku umowy łączącej strony mogła wynosić 496,57zł. W umowie zaś przewidziano te koszty w wysokości 490 zł. Były one zatem niższe niż koszty maksymalne. Z tych powodów nie można uznać, aby wysokość wskazanych kosztów pozaodsetkowych przewidzianych w umowie była wygórowana, skoro były one niższe niż przewidziane przez ustawodawcę. Tym samym w opisanym zakresie nie można przyjąć, aby zawarta przez strony umowa była sprzeczna z prawem i aby zawierała niedozwolone postanowienia umowne.

Sąd Okręgowy nie uznając zatem zasadności zgłoszonych przez powoda zarzutów dokonał w granicach zaskarżenia oceny zgodności żądania pozwu z prawem materialnym oraz oparcia zgłoszonych żądań ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Rozważając zasadność poszczególnych zgłoszonych składników roszczenia, zważył, że zgodnie z art. 482§1 kc, od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Taka zgoda pozwanego o doliczenie odsetek do dłużnej sumy nie nastąpiła w sprawie. Z treści zaś umowy wynika, że poza pozaodsetkowymi kosztami strona pozwana zobowiązana była do spłaty odsetek kapitałowych, zaś poszczególne raty składały się w części z kapitału, w części z odsetek. Wynika to jednoznacznie z sposobu zaliczenia przez powódkę wpłat pozwanego. Powódka nie wykazała jednak, jak przedstawiał się podział na odsetki i kapitał w poszczególnych ratach. Domagała się zaś kwoty 33 zł tytułem odsetek za opóźnienie zgodnie z pkt 17 umowy od niezapłaconej w terminie brutto pożyczki i opłaty za obsługę pożyczki w domu do daty wysłania wypowiedzenia – według stopy procentowej odsetek maksymalnych za opóźnienie. Wyliczenie wskazanej kwoty nie zostało przedstawione, a Sąd Okręgowy zwrócił uwagę że na dzień wystawienia wypowiedzenia płatne były raty począwszy od trzeciej do szóstej, tj cztery raty. Kolejna płatna była w dniu 2.12.2016r. W treści wypowiedzenia wskazano wysokość odsetek za opóźnienie do daty wypowiedzenia jako 17,60 zł. Wypowiedzenie było wysłane pozwanemu przed 7 grudnia 2016r., skoro w tym

dniu pozwany je otrzymał. Zauważalna jest zatem znaczna rozbieżność pomiędzy treścią wypowiedzenia co do tej należności a treścią żądania pozwu w zakresie odsetek za opóźnienie. Przy tym nie ma możliwości weryfikacji przez Sąd faktycznej wysokości odsetek umownych - wobec braku wskazania przez powódkę kwot kapitału w poszczególnych ratach oraz treść art. 482§1kc, uniemożliwiająca naliczanie odsetek od odsetek zawartych w poszczególnych ratach w okresie poprzedzającym wystąpienie z pozwem. Spowodowało to, że Sąd Okręgowy uznał za niewykazane dochodzone roszczenie w wysokości 33 zł tytułem odsetek za opóźnienie zgodnie z pkt 17 umowy od niezapłaconej w terminie brutto pożyczki i opłaty za obsługę pożyczki w domu do daty wysłania wypowiedzenia. Obowiązek wykazania każdego ze składników dochodzonej należności spoczywał na powodzie (art. 6 kc). W tym zakresie zatem powództwo oddalono.

Sąd zasądził zatem od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1184,69 zł z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 31 stycznia 2017r. (daty wystąpienia z powództwem) do 13 sierpnia 2019r. (daty wyrokowania), ustalając że wysokość odsetek za ten okres wyniosła 420,32zł. Ograniczenie odsetek do dnia 13 sierpnia 2019r. wynikało z faktu zastosowania w sprawie art. 320 kpc, a to rozłożenia należności na raty. Zastosowanie tej instytucji łączy się bowiem z wstrzymaniem naliczania odsetek od tej daty (tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970r., III PZP 11/70 – zasada prawna, zgodnie z którą rozkładając z mocy art. 320 k.p.c. zasądzone świadczenia pieniężne na raty, sąd nie może - na podstawie tego przepisu - odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie; rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat).

Sąd Okręgowy uznał, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek przemawiający za zastosowaniem tej instytucji, ważąc w tym zakresie interesy obu stron. Pozwany ma niskie dochody (2505 zł miesięcznie), mimo że nie ma innych osób na utrzymaniu, ponosi koszty utrzymania w wysokości ok. 1200 zł, ponadto ma inne znaczne zobowiązania, w tym u powódki. Nadmienić należy, że wcześniejsze nieuregulowane zobowiązania pozwanego u powódki nie skłoniły powódki do odmowy udzielenia mu kolejnej pożyczki. Pozwany ma też obecnie wydatki na rehabilitację, co wynika z jego oświadczenia, a nie zostało przez powódkę zanegowane. Wskazana sytuacja pozwanego w ocenie Sądu Okręgowego powoduje, że nie jest on w stanie jednorazowo spłacić należności powódce. Powódka wyraziła zgodę na rozłożenie należności na raty, choć zastrzegła by było ich mniej niż 10. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, że rozłożenie należności na raty uwzględni interesy obu stron. W orzecznictwie wskazuje się, że wynikający z art. 320 kpc szczególnie uzasadniony wypadek może wynikać także z potrzeby usprawnienia i urealnienia wykonalności orzeczenia oraz uniknięcia egzekucji oraz jej dolegliwości i kosztów, a przez to zwiększenia szansy wierzyciela na uzyskanie zaspokojenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26.04.2019r.). Sąd Okręgowy zważył, że dobrowolne ratalne uiszczenie należności pozwanego wobec powódki może doprowadzić do szybszego zaspokojenia niż w przypadku wszczęcia postępowania egzekucyjnego, nakładającego na pozwanego dodatkowo obowiązek uiszczenia kosztów egzekucyjnych.

Biorąc pod uwagę powołane okoliczności oraz interesy obu stron Sąd Okręgowy rozłożył dochodzoną należność na 7 rat, w tym 5 rat obejmujących należność główną, a dwie raty obejmujące wyliczone odsetki. Na wypadek nieuiszczenia rat od pierwszej do piątej w terminie zastrzegł możliwość naliczania odsetek umownych w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia opóźnienia w spłacie kolejnych rat. Odnosnie rat odsetkowych (dotyczących odsetek narosłych od dnia wniesienia powództwa w związku z treścią art. 482 kc oraz zakresem żądania nie przewidziano dalszych odsetek w razie opóźnienia.

Z opisanych powodów w oparciu o art. 386§1 kpc zaskarżony wyrok zmieniono w sposób wskazany w sentencji. Dalej idącą apelację jako niezasadną oddalono na podstawie art. 385kpc. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 391§1kpc. Wobec tego że apelacją zaskarżono wyrok w całości, a wygraną pozwanego określić należy jako znikomą część (2,7%), zatem zaistniały podstawy do obciążenia pozwanego całością kosztów postępowania odwoławczego. Zasądzona kwota to wynagrodzenie pełnomocnika powódki – ustalone na podstawie §10 ust.1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 2 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. nr 1800 ze zm.).

SSO Gabriela Sobczyk